

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอาจกล่าวได้ว่า สิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนา ก็คือ คน จะต้องปรับปรุงส่งเสริมให้คนมีความรู้ มีทักษะสูง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างดี ทั้งนี้เพราะว่าประชากรเป็นทรัพยากรอันสำคัญยิ่ง สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2513 : 70) ได้สนับสนุนความคิดเห็นข้างต้นว่า ที่การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างล่าช้าก็เพราะขาดปัจจัย 4 อย่าง คือ ทน ทรัพยากร การจัดการ และ คน ปัจจัยทั้ง 4 อย่างนี้ สิ่งสำคัญที่สุดได้แก่ คน ทั้งนี้เพราะการจะใช้ทรัพยากรและเงินทุนให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นขึ้นอยู่กับ ความสามารถ ความรู้ ความชำนาญ และมีฝีมือของกำลังคน สำนักอิคาเฟ (สุจิต โสภณ, 2513 : 69 - 70) ได้เขียนสนับสนุนว่า เพียงร้อยละประมาณ 20 - 30 ของรายได้ประชาชาติที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น ที่เป็นผลเนื่องมาจากการเพิ่มปริมาณของการวิจัยการผลิต ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 70 - 80 นั้น เนื่องมาจากการปรับปรุงคุณภาพของปัจจัยผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยกำลังคนในรูปของฝีมือ ความชำนาญ และการศึกษา

วีรยุทธ วิเชียรโชติ (2513 : 83) ให้ความคิดเห็นว่า เครื่องมือที่ดีที่สุดในการพัฒนาบุคคลก็คือการศึกษา และปัญหาการพัฒนาประเทศที่สำคัญที่สุดในทัศนะของนักการศึกษา ก็คือปัญหาการพัฒนากำลังคนทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ เพื่อให้เป็นผู้นำเนินกิจการพัฒนาประเทศไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่มุ่งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากผลเมืองจะต้องมีการศึกษาแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ต้องมีบุคลิกภาพที่เอื้อต่อการพัฒนา ซึ่ง นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (2513 : 1) ได้กล่าวสนับสนุนว่า ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย คือปัญหาการพัฒนาบุคลิกภาพ และกล่าวต่อไปอีกว่า การมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ โดยไม่พัฒนาคน คือบุคลิกภาพ ย่าจะ

เป็นการทำให้สังคมเสียคุณภาพ อย่างน้อยก็ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่า การพัฒนา เศรษฐกิจ เป็นทั้ง เป้าหมายและ เป็นวิถีทางปฏิบัติในตัวของมันเอง แต่เป้าหมายของประเทศนั้นควร เป็นการพัฒนาสังคม โดยเอาการพัฒนา เศรษฐกิจเป็นวิถีทาง ไปสู่เป้าหมายนั้น

ลักษณะบุคลิกภาพที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ คือ ประชาชน จะต้องมีความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Achievement) แต่ถ้าจะให้มีความก้าวหน้าลงน่าจะเป็นการไขว่แรงจูงใจใฝ่รู้ (Cognitive drive) ซึ่งเป็นปัญญาที่ทำให้เกิดสติ เป็นความต้องการความรู้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน แต่ลักษณะสังคมไทยนั้นมีลักษณะ เป็นไปในก้านไมตรีสัมพันธ์ ไม่ใช่สังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์ ซึ่งเป็นสังคมของประเทศที่การพัฒนาเศรษฐกิจดำเนินไปอย่างไถ่อด วีรยุทธ วิเชียรโชติ (2513 : 36 - 39) ได้เปรียบเทียบสังคมไทย ซึ่งยังขาดทั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแรงจูงใจใฝ่รู้ ไว้ ดังนี้

สังคมไมตรีสัมพันธ์

1. มีประเพณีนิยม, เป็นสังคมเกษตรกรรม
2. มีระบบเจ้าขุนมูลนาย คำนึงถึงฐานะ
3. เชื่อในโชคชะตา วาสนา
4. มีการดำเนินชีวิตที่ผูกพันกับบุคคลอื่น ไม่มีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง
5. มีความเกรงใจสูง เกรงว่าการกระทำของตนจะกระทบกระเทือนความรู้สึกของผู้อื่น

สังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์

1. มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมสูง
2. มีความเสมอภาคในมวลสมาชิก
3. เชื่อและเคารพในเหตุผล
4. มีอิสระในการดำเนินชีวิต กำหนดวิถีชีวิตของตนเอง
5. ไม่มีความเกรงใจต่อกันมากนัก

จากลักษณะของสังคมไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมระบบไมตรีสัมพันธ์ จะเห็นว่าบุคลิกภาพที่เด่นของคนไทยคือประการหนึ่ง คือ ลักษณะความเกรงใจ ซึ่งเป็นลักษณะที่เสียเปรียบ เจียมตน เรียบกว่าการระงับ (Inhibition) คือไม่ค่อยแสดงอะไรมาก กล่าวว่าการกระทำของตนจะไปกระทบกระเทือนคนอื่น จะไปทำให้เขาารู้สึกลำบากกลัวคนอื่นจะโกรธ ทำให้ไม่กล้าตัดสินใจกระทำสิ่งใดโดยง่าย ความเกรงใจนี้นับได้ว่า เป็นลักษณะเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้เกิดความราบรื่นในสังคมไมตรี

เมื่อลักษณะทางประการในบุคลิกภาพของคนไทยยังไม่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ ก็ควรจะหาทางแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาบุคลิกภาพเสียใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การแก้ไขและปรับปรุงนี้จะทำได้โดยการศึกษามโนทัศน์บุคลิกภาพในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และสามารถคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลในปัจจุบันและอนาคตได้ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (2513 : 1) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลิกภาพนั้นควร เปลี่ยนแปลงขั้นริเริ่มในสถาบันการศึกษา ก่อนสถาบันอื่น และได้เสนอแนะวิธีแก้มโนทัศน์บุคลิกภาพ ดังแผนภูมินี้

วิสัยทัศน์การศึกษา

ศูนย์ประสานงานมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาวิจัยบุคลิกภาพ

สิ่งที่ต้องเป็น

ขอบข่าย

ผลิต

นำผลวิจัยจากศูนย์มาไว้

หลักสูตรรวมแก่น วิชารัฐ
วิทยาสังคม จิตวิทยาพัฒนา
การสังคมวิทยา มานุษยวิทยา

1. ประชากรการศึกษา
2. พื้นฐานทางสังคมของภา
ศึกษา (ทั้ง 1-2 สร้าง
ต้นจากทดลองวิจัย
3. พื้นฐานทาง จริยธรรม

วิเคราะห์โครงสร้างตนเองแต่นำ
มาทดลอง, ประเมิน สังเคราะห์

วิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคล แล้วนำมาทดลองใช้
ประเมินผล, สังเคราะห์

วิเคราะห์โครงสร้างสังคม แล้วนำ
มาทดลองใช้, ประเมิน, สังเคราะห์

เข้าใจตนเอง
ตนเองที่คิดของตนเอง

เข้าใจกลุ่ม
ตนเองที่คิดที่คิดกลุ่ม

เข้าใจสังคม
ตนเองที่คิดที่คิดสังคม

ความเข้าใจระหว่างชาติ และทัศนคติที่กระหว่างชาติ

สังคมที่พัฒนาทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนและของโลก

การประเมินผล

จากแผนภูมิที่ นวดเพ็ญ วิเชียรโชติ (2513 : 11 - 13) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ในขณะนั้น มีความจำเป็นต้องเป็นศูนย์ระหว่างมหาวิทยาลัย เพราะจะต้องทราบบุคลิกภาพในวิชาที่ต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินผล ผลงานวิจัยจากศูนย์นี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่มาป้อนเข้าในมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ป้อนเข้า

ผลงานวิจัยจากศูนย์

- พื้นฐานทางจิตวิทยาทั่วไป และบุคลิกภาพ
- พื้นฐานทางจิตวิทยาสังคม และบุคลิกภาพ
- พื้นฐานทางสังคมวิทยา และบุคลิกภาพ
- พื้นฐานทางปรัชญา มนุษยวิทยา และบุคลิกภาพ
- การพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคม และบุคลิกภาพ

ฯลฯ

หลักสูตรรวมแกน

หลักสูตรจากวิชาหรือสาขาต่าง ๆ ข้างบนนี้มักจะเรียงกันไปโดยไม่ประสานกัน ในการช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพ จึงต้องนำวิชาเหล่านี้ และผลงานวิจัยข้างบน มารวมกันเป็นหลักสูตรรวมแกน

วิชาพื้นฐานทางสังคม ฯลฯ

อาศัยผลงานวิจัยมาสร้างปรัชญาการศึกษาและพื้นฐานทางสังคมของการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องความเปลี่ยนแปลงของสังคม และมีทัศนคติที่คัดค้านการเปลี่ยนบุคลิกภาพ เพราะมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปสังคม

ขบวนการ

ขบวนการที่น่ามากล่าวไว้ในแผนภูมิ เป็นการเรียนรู้ครบขบวนการคิด คือไม่ใช่จำอย่างเดียว มีการให้ทดลองนำไปใช้ วิเคราะห์ประเมินสัง-

เกราะที่ ซึ่งจะเปลี่ยนทั้งทัศนคติผู้เรียนให้ดีขึ้น และเกิดความมุ่งมั่นในทางที่ตรงกับความเป็นจริงในสังคมมากขึ้น

คุณลักษณะ

เข้าใจตนเอง หมายถึง การรู้จักตนเองดีขึ้น และสามารถทำสิ่งที่ตนเองต้องการโดยพ่วงสังคมให้สูงขึ้นในขณะเดียวกัน

การที่จะทำเช่นนั้นได้จะต้อง

- มองดูตนเองด้วยสายตาเป็นธรรมได้
- วิพากษ์ วิจารณ์ ตนเองได้
- ยอมรับความบกพร่องของตนเองได้โดยไม่เสียหน้า
- เข้าใจปรับระดับแรงจูงใจของตนเอง
- มีสติสัมปชัญญะ
- แยกความขัดแย้งในจิตใจของตนเองได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง จนมีบุคลิกภาพที่ประสมประสานกันได้อย่างมีบูรณาการ

เป็นจริง จนมีบุคลิกภาพที่ประสมประสานกันได้อย่างมีบูรณาการ

เข้าใจกลุ่ม

เกรงใจปานกลาง (เช่นที่พบจากผลงานวิจัยว่า ผู้ที่เกรงใจปานกลางมีความคิดสร้างสรรค์สูง ผู้ที่เกรงใจมาก และเกรงใจน้อย จะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ)

- เข้าใจหน้าที่ของตนเองในกลุ่ม
- เข้าใจความรับผิดชอบของตนเองและต่อกลุ่ม
- เข้าใจผลประโยชน์ของส่วนรวม ว่ามีผลต่อตนเองโดยปริยาย
- เข้าใจกลุ่ม หรือ ชุมชน
- สามารถปรับตัวโดยการรู้จักละทิ้ง ระบุประมาณ รู้จักขรรมะ

เพื่อให้ปฏิบัติต่อกลุ่มได้ดี

เข้าใจสังคม

- มี Civic spirit ภูหน้าที่พลเมือง สามารถขยายความ
 สามารถในการเห็นแก่ส่วนรวม เฉพาะกลุ่ม ถอดไปถึงการเห็นแก่ส่วนรวมของสังคม
 ทั้งหมด

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างชาติ

- การไม่ยึดมั่นในทิฐฐูปาทาน ว่าความเห็นของเรา ชาติของเรา มีวัฒนธรรมสูง ก็ดีกว่าผู้อื่น หรือดัดกัน ไม่ยึดมั่นว่าของผู้อื่นสูงกว่า คิดว่าตนจะก่อให้เกิดความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างชาติ เพราะมีการยอมรับ หรือทนรับได้ (toleration) คี่ขึ้น

ดังนั้นการ เปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มากับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ก็จะทำให้ทราบบุคลิกภาพของบุคคลในวิชาชีพทั้ง 2 นี้ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่นำไปป้อนเข้ายังวิทยาลัยวิชาการศึกษาและคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและส่งเสริมบุคลิกภาพให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ครู และวิศวกร ต่างก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ยิ่งคือ ครู จะเป็นผู้นำในการอบรมมนัสัย ให้ความรู้ ยกกระกับความเป็นอยู่ของนักเรียน ให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม และสติปัญญา และปลูกฝังเจตคติต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อให้ได้อยู่รวมในสังคมได้อย่างมีความสุข และยังจะเป็นบุคคลที่จะแก้ไขความบกพร่องของบุคลิกภาพและถ่ายทอดบุคลิกภาพที่ดีงามให้แก่ นักเรียน ส่วนวิศวกรก็มีบทบาทต่อดังคมและประเทศชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่มากทีเดียว พิเศษ ปีคชพวงษ์ (2504) กล่าวถึงความสำคัญของวิศวกรว่า ในขณะที่ประเทศไทยกำลังพัฒนา เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วิศวกร เป็นกำลังอันจำเป็นและยิ่งใหญ่อส่วนหนึ่งที่จะทำให้งานสำเร็จลงได้ตามโครงการ ทั้งนี้เพราะอาชีพทางวิศวกรรมเป็นส่วนสำคัญในการรับเอาสิ่งใหม่ ๆ ทางด้านเทคโนโลยีนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ในทางตรงเป็นการนำเอาวิชาการเข้ามาแก้ไข

ปรับปรุงซึ่ง เป็นไปตามทฤษฎี และในทางอ้อมจะมีผลทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้สังคมเริ่มมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น

การทราบบุคลิกภาพของบุคคลทั้ง 2 อาชีพนี้ จึงเป็นประโยชน์ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น และยังอาจทราบเกณฑ์หรือใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และส่งเสริมนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และนิตยคณะวิศวกรรมศาสตร์อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้าน ระหว่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง กับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
2. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้าน ระหว่างนิตยคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง กับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
3. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้าน ระหว่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง กับนิตยคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง
4. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้าน ระหว่างนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ กับนิตยคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
5. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเกรงใจของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง กับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
6. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเกรงใจของนิตยคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง กับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
7. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเกรงใจของนิสิตวิทยาลัย

ลัยวิชาการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง กับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง

8. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความแรงใจของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ กับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ

9. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความแรงใจกับบุคลิกภาพ 5 ด้านในกลุ่มนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และในกลุ่มนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

10. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับบุคลิกภาพ 4 ด้านในกลุ่มนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และในกลุ่มนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

11. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละด้านในกลุ่มนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และในกลุ่มนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการวิจัย จะทำให้ทราบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและผู้ที่ไม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ

2. ผลการวิจัยจะช่วยให้ทราบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน และความแรงใจของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง และผู้ที่ไม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ

3. เพื่อให้นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาและนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ทราบถึงบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อจะได้ประเมินผลตนเองและปรับปรุงส่งเสริมบุคลิกภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. เพื่อให้ทราบเกณฑ์ในการส่งเสริมและคัดเลือกผู้ที่เข้ามาเรียน ภาควิชา และวิศวกรรม

5. เป็นวิธีหนึ่งในการค้นคว้าหาสาเหตุความไม่เจริญของประเทศ ซึ่งอาจ
เนื่องมาจากบุคลิกภาพของ ครู และวิศวกร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้ทำการวิจัยกับนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ชั้น
ปีที่ 4 ปีการศึกษา 2514 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปทุมวัน
พระนคร และพลศึกษา รวม 60 คน และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปี
การศึกษา 2514 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 60 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น
120 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ก. นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา

- ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ข. นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

- ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ก. องค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน ของแคนเทลด

ข. ความเกรงใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ คือพฤติกรรมที่บุคคลแสดงต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนอยู่ ได้แก่ทัศน
คติความเชื่อ ความสนใจ ลักษณะทางอารมณ์ ทางสังคม และสติปัญญา ซึ่งในที่นี้
จะศึกษาบุคลิกภาพ 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพย่อย ๆ 16 ด้าน

วัดคาบแบบสอบถาม The Sixteen Personality Factor Questionnaire

Form B ของ ศาสตราจารย์ Raymond B. Cattell

องค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน ได้แก่

ด้าน A ชอบออกสังคม - สำรวม ผู้ที่โศกณะแนสูง (A +) คือผู้
ที่ชอบออกสังคม (Out going) เข้ากับคนอื่นได้ง่าย มีความอบอุ่นเป็นกันเอง
ให้ความร่วมมือกับคนอื่น มีเมตตากรุณา ซื่อสัตย์ ปรับตัวได้ดี ผู้ที่โศกณะแนต่ำ
(A -) คือผู้ที่สำรวม (Reserved) เฉยเมย ซาเย็น ไม่มีการประนีประ
นอม ขอบวิจาร์ณและใช้สติปัญญาใกรครวญ แยกตัวจากคนอื่น ปรับตัวยาก

ด้าน B สติปัญญา ผู้ที่โศกณะแนสูง (B +) คือผู้ฉลาด (Bright)
มีศักรณคณ มีความขาคับัน เฉลียวฉลาด ผู้ที่โศกณะแนต่ำ (B -) คือผู้
มีสติปัญญาคณ มีกำลังใจต่ำ ไม่มีความขาคับัน

ด้าน C อารมณ์มั่นคง - อารมณ์อ่อนไหว ผู้ที่โศกณะแนสูง (C +)
คือผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Mature) เยือกเย็น มั่นคง ไม่หวั่นไหว มองชีวิต
ตามภาวะเป็นจริง ไม่มีการเนือหนายทางประสาท ผู้ที่โศกณะแนต่ำ (C -)
คือผู้ที่ไม่วุฒิภาวะทางอารมณ์ (Immature) อารมณ์ไม่คงที่ ขาคความคณ
เปลี่ยนแปลงงาย มีอาการเห็นอยทางประสาท หงุดหงิด กังวลใจ

ด้าน E เป็นอิสระแกคน - ออมคน ผู้ที่โศกณะแนสูง (E +) คือผู้
ที่เป็นอิสระ (Independent) กาวราว คัดคัง ออมมีคิตธิพลคณคนอื่น ขอบมี
อำนาจเห็นคณอื่น ขอบแข็งขัน ผู้ที่โศกณะแนต่ำ (E -) คือผู้ท้อถอย (Mind)
โอบออบนคณตามผู้อื่น สุภาพ ใจดี ประพคิตนตามระเบียบแบบแผน

ด้าน F ทำตามสบาย - ถือวนระมัดระวัง ผู้ที่โศกณะแนสูง (F +)
คือผู้ทำตามสบาย (Happy - go - lucky) ข้างพุด ภาเร็งแจ่มใส เปิดเผย
วองใจ ผู้ที่โศกณะแนต่ำ (F -) คือผู้เคร่งเครียด (Serious) ระมัดระวัง

เจียมบรมิ เรื่องรา ไม่ซ่างพูด

กาน G ซื่อตรงต่อหน้าที่ - ไม่ทำตามกฎ ผู้ที่โคะแนนสูง (G +)

คือผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง (Conscientious) วางแผนในการทำงาน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ อุตุน ตั้งใจต่ออุปสรรค ผู้ที่โคะแนนต่ำ (G -) คือผู้ที่ไม่ทำตามกฎ (Undependable) ไม่มีความแน่นอน ซากความพยายาม ละเลยต่อหน้าที่

กาน H กล้าสังคม - ซื่อาย ผู้ที่โคะแนนสูง (H +) คือผู้ที่กล้า

สังคม (Socially - bold) ชอบเผชิญกับ ชอบพบปะผู้คน กลองแกลว เป็นมิตรกับคนอื่น มีอารมณ์ และความสนใจในศิลปะ ผู้ที่โคะแนนต่ำ (H -) คือผู้ที่ยื่อาย (shy) ี้อวดกลัว หลีกเลี้ยงการเผชิญหน้ากับเพศตรงข้าม ไม่ชอบติดต่อกับคนอื่น

กาน I จิตใจอ่อนแอ - จิตใจกล้าแข็ง ผู้ที่โคะแนนสูง (I +) คือผู้ที่จิตใจอ่อนแอ (Tender minded) อ่อนไหวง่าย ไม่อศน หิงผู้อื่น เอาใจยาก ผู้ที่โคะแนนต่ำ (I -) คือผู้ที่จิตใจกล้าแข็ง (Tough minded) มองชีวิตใจองความเป็นจริง เชื้อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ

กาน L ระแวง - ใจวางใจ ผู้ที่โคะแนนสูง (L +) คือผู้ที่ไม่ไว้ใจใคร (Suspecting) คือความเห็นของคนเป็นใหญ่ ว่างระแวง อิจฉารับยา ผู้ที่โคะแนนต่ำ (L -) คือผู้ที่ไว้ใจคนอื่น (Trusting) ยอมรับคนอื่น เข้าใจคนอื่นได้ง่าย สรับควักได้ ไม่อิจฉาผู้อื่น

กาน M เพอฝัน - ทำตามความเป็นจริง ผู้ที่โคะแนนสูง (M +)

คือผู้ที่แสดงออกอย่างไม่ประเยียบ (Bohemian Intraverted) ไม่สนใจคอกฏของสังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี สนใจแต่ศัลป ฤษฎี มีคว่ามคิดสร้างสรรคและจินตนาการ ผู้ที่โคะแนนต่ำ (M -) คือผู้ที่กระทำแต่สิ่งที่เป็นจริง

(Practical) สิ่งที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี

กาน N มีเหลี่ยม - ตรงไปตรงมา ผู้ที่ไต่คะแนนสูง ($N +$) คือผู้ที่
เจนโลก (Polished) ทันสมัย ช่างวิเคราะห์ ทะเยอทะยาน ผู้ที่ไต่คะแนน
ต่ำ ($N -$) คือผู้ที่ไม่ทันโลก (Simple) ไม่ทันสมัย ไม่มีเหลี่ยม

กาน 0 หาวกถัว - ประสาทมั่นคง ผู้ที่ไต่คะแนนสูง ($0 +$) คือผู้ที่
หาวกถัว (Apprehensive) คั่นคั่น ตกใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย วิทก
กังวล เศร้าหมอง ชอบคัดตนเอง ผู้ที่ไต่คะแนนต่ำ ($0 -$) คือผู้ที่ประสาทมั่นคง
(Placid) มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไร้เร็งแจ่มใส ปราศจากความกลัวและความ
วิตกกังวล

กาน Q_1 นักทดลอง - นักอนุรักษ์ ผู้ที่ไต่คะแนนสูง ($Q_1 +$) คือผู้ที่
มีหัวรุนแรง (Radicalism) ชอบทดลอง วิเคราะห์ วิจารณ์ สนใจการไร้สติ
ปัญญา คิดทั้งสิ่งเก่าและใหม่ ผู้ที่ไต่คะแนนต่ำ ($Q_1 -$) ในกานนี้ คือผู้ที่เป็นนัก
อนุรักษ์ (Conservative) มั่นคงต่อความเรื่อทางขนบธรรมเนียมประเพณี สนับ
สนุนการรักษาแบบแผนต่าง ๆ ไม่สนใจการคิดวิเคราะห์สติปัญญา

กาน Q_2 อาศัยตนเอง - อาศัยกลุ่ม ผู้ที่ไต่คะแนนสูง ($Q_2 +$) คือผู้
ที่เป็นตัวของตัวเอง (Self - Sufficient) เชื่อในความสามารถของตนเอง
คัดสินใจเอง บางคิดและไม่ถือว่าคนต้องเป็นคนสำคัญ ผู้ที่ไต่คะแนนต่ำ ($Q_2 -$)
คือผู้ที่ต้องพึ่งกลุ่ม (Group - Dependency) ชอบทำงานร่วมกับคนอื่นขึ้นอยู่กับการ
ยอมรับของสังคมหรือหมู่คณะ เป็นผู้ที่ตามที่ดีของกลุ่ม

กาน Q_3 ควบคุมตนเองได้ - ไม่มีวินัยในตนเอง ผู้ที่ไต่คะแนนสูง ($Q_3 +$)
คือผู้ที่ควบคุมตนเองได้ (Controlled) ทั้งในกานอารมณ์และพฤติกรรม รูภาคะ
เทศะ มีวินัยในตนเอง สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม ผู้ที่ไต่คะแนนต่ำ ($Q_3 -$)
คือผู้ที่ควบคุมตนเองไม่ได้ (Uncontrolled) ทำอะไรตามสบาย ไม่มีระเบียบ

ไม่ปฏิบัติตามกฎของสังคม ไม่มีวินัย มีความซัดแย้งในตนเอง

ค่า Q_4 เคร่งเครียด - ผ่อนคลาย ผู้ที่ไคคะแนนสูง ($Q_4 +$) คือผู้ที่มีความเครียด (Tense) มีแรงกระตุ้นสูง ตื่นเต้นตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน ผู้ที่ไคคะแนนต่ำ ($Q_4 -$) คือผู้ที่ทำอะไรตามสบาย (Relaxed) ไม่เคร่งเครียด ไม่วิตกกังวล ใจเย็น ในสถานการณ์ต่างๆ ความพอใจจนเกินไปอาจนำไปสู่ความเกียจคร้าน ผลงานไม่ดี เพราะมีแรงจูงใจต่ำ

องค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ค่านี้ รวมเป็นบุคลิกภาพใหญ่ได้ 5 ค่า คือ

ก. ความวิตกกังวล (Anxiety) ประกอบด้วยองค์ประกอบ A, O, Q_4 , C, H และ Q_3 ผู้ที่ไคคะแนนสูงในค่านี้ คือผู้ที่มีความวิตกกังวลสูง ปรับตัวไม่ดีในบางค่า และถ้ามีความวิตกกังวลสูงมาก ๆ อาจจะมีผลกระทบกระเทือนต่อร่างกาย ส่วนผู้ที่ไคคะแนนต่ำ จะเป็นผู้ที่พอใจในชีวิต แต่ถ้าคะแนนต่ำมาก ๆ อาจจะขาดแรงจูงใจในการทำงาน

ข. การเก็บตัว - การแสดงตัว (Introversion - Extraversion) ประกอบด้วยองค์ประกอบ A, E, F, H และ Q_2 ผู้ที่ไคคะแนนสูง คือ ผู้ที่ชอบการสมาคม ไม่เก็บความรู้สึก รักษาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ผู้ที่ไคคะแนนต่ำ คือ ผู้ที่เป็นตัวของตัวเอง เก็บความรู้สึก

ค. การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - คันทัวอยู่เสมอ (Tenderminded Emotionality - Alert Poise) ประกอบด้วย C, E, F, N, A, I และ M ผู้ที่ไคคะแนนสูง จะเป็นคนกล้าโลดกล้าเสีย เล็กซาค มีบุคลิกภาพที่เปลี่ยนแปลงได้ ผู้ที่ไคคะแนนต่ำ มักมีอารมณ์พุ่งซ่าน มีความท้อแท้ใจ ผิดหวัง คิดมาก

ง. ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น (Subduedness - Independence) ประกอบด้วยองค์ประกอบ E, M, Q_1 , Q_2 , A และ G ผู้ที่ไคคะแนนสูงจะเป็นคนก้าวร้าวไม่ขึ้นกับใคร กล้าหาญ เล็กซาค ชอบแสดงความคิดเห็น

ริเริ่ม ผู้ที่ไคคะแนนต่ำ จะขึ้นอยู่กับหมู่คณะ โอนอ่อนผ่อนตามผู้อื่น ต้องการการสนับสนุนจากผู้อื่น

จ. สติปัญญา (Intelligence) ไค้แก่องค์ประกอบ B

2. ความเกรงใจ เป็นกลวิธีทางจิตวิทยาที่บุคคลใช้เพื่อรักษาบรรยากาศทางสังคม (Social Atmosphere) บุคคลสัมพันธ์ (Interpersonal Relationship) ทักษณคติ (Attitude) และรักษาหน้า (Self - image) ที่มีอยู่ให้คงสภาพเดิมหรือดีขึ้น โดยระงับ (Inhibit) ที่จะไม่ทำตามความตั้งใจ หรือความต้องการของตนเอง หรือ จำต้องทำตรงข้าม กับความตั้งใจ หรือความต้องการของตนเอง หรือเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่น (วิรยุทธ วิเชียรโชค , 2513 : 2)

3. นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา หมายถึงนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปทุมวัน พระนคร และพลศึกษา ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2514 จำนวน 60 คน

4. นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ หมายถึงนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า โยธา เติร์ทอง และอุตสาหกรรม ชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2514 จำนวน 60 คน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงคะแนนเฉลี่ยสะสมถึงภาคเรียนที่ 2 ในชั้นปีที่ 4 ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และคะแนนสอบภาคแรกในชั้นปีที่ 4 ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการเรียนของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่ไค้คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด และรองลงมาไม่ต่ำกว่า 2.5 จำนวน 30 คน และผลการเรียนของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ซึ่งไค้คะแนนสูงสุดและรองลงมา จำนวน 30 คน

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึงผลการเรียนของนิสิตวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำสุดและสูงขึ้นมา แต่ไม่เกิน 2.5 จำนวน
30 คน และผลการเรียนของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1
ซึ่งได้คะแนนต่ำสุดและสูงขึ้นมา จำนวน 30 คน